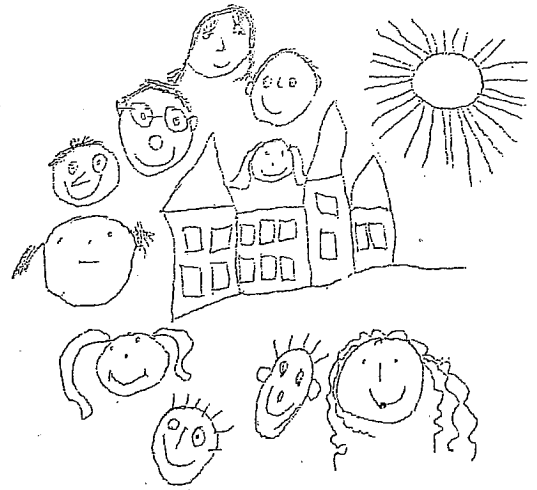

PASACINA

Nr. 90 2011.gada septembris

CENA: DIVI PALDIES

www.pasacina.beverina.lv

„PASACIŅAS” ĪSZIŅAS ☀☀

✓ *PII „Pasaciņa” jaunais mācību gads iesākās jau 22.augustā, kad pēc garām vasaras brīvdienām bērnodarziņā atgriezās tā audzēkņi un pedagogi.*

Nedaudz miglainajā un mākoņu pilnajā rītā visus šurp nācējus pie „Pasaciņas” vārtniem sagaidīja Pasaku māmiņa. Ar „Labrīt!” un laba vēlējumiem tika sagaidīti ne tikai esošie audzēkņi un viņu vecāki - līdz grupiņu durvīm tika aizvadīti jaunie audzēkņi un viņu pavadoņi. Kā ceļa maize ikvienam tika pasniegts smaržīgs un sulīgs ābols.

Ērikas foto

✓ *13.septembrī Valmieras, apkārtnējo novadu logopēdes un kolēģes no Garkalnes novada pulcējās savā kārtējā Zaļajā izbraukuma seminārā „Ar velu uz Pasaciņu”. Mūs visas sagaidīja vadītāja, pastāstīja par „Pasaciņu” - vērtīgajiem profesionāļiem, katra rīta vingrošanu, avīzīti, un cienāja ar bērnodarziņa saimnieces tikko ceptajiem pīrādziņiem un kafiju.*

Devāmies ciemos pie bērniem uz grupiņām. Agita ar bērniem parādīja, kā var savērt lieliskas krelles, izmantojot ritma kartes. Inese izrādīja lielisku attīstošo spēļu kolekciju. Ļoti patika Ērikas tamborētie burkāni un citas pirkstiņlietas, arī jaunā skrūvēšanas sienīņa.

Pēc ekskursijas pa bērnodarziņu, dalījāmies pieredzē.

„PASACIŅAS” ĪSZIŅAS ☀☀

Logopēdes iepazinās ar dažādām spēlēm un uzdevumiem, ko spēlē bērni „Pasaciņas” logopēdijas nodarbībās.

Vēl ilgi paturēsim sevī siltās emocijas un īpašo „Pasaciņas” sajūtu. Paldies par viesmīlību visam „Pasaciņas” kolektīvam!

 Logopēde Ilona Salna

✓ *Pašu mazāko PII „Pasaciņa” audzēkņu pirmais mēnesis dārziņā ir pagājis. Šogad esam daudz jaunāki – esam vecumā no 1,5 gadiem līdz 2 gadiem un 4 mēnešiem. Mēs grupiņā strādājošie darbinieki – Inga, Jana un Ērika, esam ļoti gandarītas par to, ka mazuli mūs ir pieņēmuši un veiksmīgi adaptējušies viņu ikdienas jaunajiem apstākļiem. Par nelielajām grūtībām esam jau aizmirsušas. Arī nodarbībās, kas notiek ārpus grupiņas telpām – sportā un mūzikā, bērni kļuvuši atvērtāki, darboties gribošāki un aktīvāki. Liela nozīme veiksmīgajai bērniņa adaptācijai ir vecāku ieinteresētībai, savstarpējai bērnodarziņa darbinieku un ģimenes sadarbībai.*

Lai mums veicas arī turpmāk!

 Ērika

Paši mazākie zīlīšu lasītāji

Janas foto

Lasītprasme

Nu jau vairākus gadus Latvijas bibliotēkās noris pasākumi bērnu lasītprasmes veicināšanai. Viens no populārākajiem šāda veida pasākumiem ir „Bērnu žūrija”, kuras ietvaros bērni visā Latvijā savās bibliotēkās iesaistās savdabīgā lasīšanas maratonā – cenšas izlasīt iepriekš noteiktas, savai vecuma grupai atbilstošas grāmatas, sniedz par tām savu vērtējumu, ikgadējā pasākuma noslēgumā satiekas ar citiem „Bērnu žūrijas” pārstāvjiem Rīgā, bibliotekāru vadībā pārspriež atziņas, kas gūtas lasot. Diemžēl šie pasākumi vairāk attiecas uz skolas vecuma bērniem, kuri jau zina, kas tas ir – lasīt. Bieži tad jau ir par vēlu, jo, ja bērns nav sajutis lasīšanas valdzinājumu agrā bērnībā, ja viņš nespēj uztvert tekstu kā atvērta durvis uz iztēles pasauli, viņš nekad ar prieku neko nelasīs un šāda veida pasākumos vienkārši nepiedalīsies. Ir cilvēki, kas saka: „Nu, un tad? Man arī nepatīk lasīt! Es tos romānus nelasu, kas tad tur ir, tikai autora izdomāta pasaule!” Varbūt, ka, runājot par pieaugušajiem, mēs varam to – lasīt vai nelasīt, atstāt viņu pašu ziņā, bet neveicinot bērnu lasītpraksi, mēs nolemjam savus bērnus grūtai nākotnei, jo nav jau tikai romāni jālasa, skolā būs arī vēsture, ģeogrāfija, pat ķīmija un fizika, kur teorija ir aprakstīta gana daudz lappusēs. Ja bērns nav apguvis spēju uztvert ne tikai atsevišķus burtus un vārdus, bet gan teikumus, rindkopas un veselus aprakstītas informācijas blokus, viņš nespēs uztvert mācību vielu visdažādākajos mācību priekšmetos.

Mūsdienu pasaule kļūst arvien nelasošāka. Ja manā bērnībā vairumam ģimeņu nebija televizors, bet vakaru kaut kā bija jāpadara interesantu, tad bieži vien tā bija grāmata, ar ko varēja aizpildīt laiku. Manu bērnu attīstībā televizors jau spēlēja lielu lomu, bet šodienas bērni ir interneta laikmeta produkti. Attiecībā pret lasīšanu tas ir graužoši. Pēdējā laika zinātnes pētījumi liecina, ka sekas, ko nelasīšana un nerakstīšana atstāj uz cilvēka smadzenēm nav nemaz tik nevainīgas. Interesējoties interneta vidē par lasītprasmes plusiem un mīnusiem, uzdūros sekojošam tekstam: „To vecāka gada gājuma cilvēku vidū, kuri ir zaudējuši spēju lasīt vai nekad nav to iemantojuši, mirstība ir augstāka, nekā viņu vienaudžu – lasītpratēju vidū, atsaucoties uz svaigu pētījumu, ziņo *The New York Times*. Pētījumi, kas uzrāda šādu korelāciju notikuši jau agrāk, piemēram, viens no tiem uzrādīja, ka tie cilvēki, kas nav absolvējuši vidusskolu, dzīvo vidēji par deviņiem gadiem mazāk. Pētnieki to skaidrojuši ar to, ka laba izglītība rada lielāku iespēju tikt pie laba darba, dzīvot labākos apstākļos, lietot labāku pārtiku un saņemt labāku veselības aprūpi. Vēl kāds interesants pētījums vēsta, ka aktīva intelektuālā dzīve ļauj smadzenēm ilgāk palikt aktīvām un aizkavē garīgo novecošanos. Tāpat ir arī konstatēts, ka labāk izglītotie ar *Alcheimera* slimību vidēji saslimst vēlāk, un tās norise ir mazāk smaga. Labāk izglītojamiem ir aktīva lielāka smadzeņu daļa, un tas palīdz gadījumos, ja tiek traucētas noteiktas smadzeņu funkcijas. Tad traucētās funkcijas uzņemas citi smadzeņu apgabali, un ārēji izmaiņas bieži vien tikpat kā nav novērojamas.

Brīdī, kad esam jauni un spēcīgi, bet mūsu bērni vēl mazi un ņipri, mums iepriekšminētā statistika šķiet muļķīga, tādēļ aplūkosim citus nosacījumus, kādēļ lasīšana būtu jāveicina agrīnā vecuma posmā. Tikai pirms dažiem gadsimtiem lasītprasme un rakstītprasme kļuva no atsevišķu, augsti izglītotu cilvēku priekšrocības par visas sabiedrības prasmi.

Šī prasme ir pārveidojusi smadzeņu struktūru – to, kādā veidā smadzenēs notiek informācijas apstrādes un domāšanas procesi. Lasītprasme un rakstītprasme cilvēkiem attīsta spēju darīt vairākas lietas vienlaikus. Tas ir saistīts ar pašu lasītprasmes un rakstītprasmes procesu. Rakstīšana no smadzeņu organizācijas viedokļa ir sarežģīts process, jo ietver smalkas roku muskulatūras darbību, kas notiek vienlaikus ar domāšanu, domas formulēšanu. Tieši tādēļ, kamēr bērns vēl ir mazs, viņa rociņa un pirksti jātrenē, darot mazus darbiņus – salasīt graudus, kas izbērti, savērt ogas krellēs, bet vēlāk, skolas solā, jāmacās rakstīt skaidri un saprotami, jāmacās glītrakstīšana, jo mūsu domāšanas kvalitāte ir cieši saistīta ar spēju veidot burtu cilpas.

Mūsu steigas pilnais laikmets atstāj savu ietekmi uz rokkrakstu, jo klabināt datora taustiņus nav tas pats, kas vilkt burtu savienojumus saistītā formā. Mazsalacas vidusskolas sākumskolas skolotāja un mācību līdzekļu „Zaķa ābece” un „Latviešu valoda” 1.klasei un 2.klasei autore *Daiga Urbanoviča* stāsta, ka skolēni ir kļuvuši ļoti steidzīgi un rokkrakstam nepievērš lielu uzmanību. „Ja 1.klasē un 2.klasē bērni vēl cenšas rakstīt glīti, tad 3.klasē katrā latviešu valodas stundā ir jāatvēr laiks, lai atkārtotu katru burtu. Glītrakstīšanai vairs nav atvēlēta atsevišķa mācību stunda, un tas ir katra skolotāja ziņā, vai un kā viņš skolēniem māca rakstību.” Jaunās formas, kas tiek izmantotas mūsdienu skolā, bieži vien gluži kā zāles blakus vēlamajam efektam, nes blaknes. Piemēram: darba burtnīcas ir samazinājušas skolēnu iespējas pilnveidot rakstītprasmi. Arī vecākajās klasēs izmantotie testi, kur jau iepriekš sniegti atbilžu varianti, tikai jāapvelk pareizo, izslēdz nepieciešamību vārdos formulēt domu un to uzrakstīt. Bez tam lasīšana nozīmē vienlaicīgu burtu atšifrēšanu un arī teksta jēgas uztveršanu. Apgūstot lasītprasmi un rakstītprasmi, attīstās arī abstraktā domāšana. Lasītpratējs daudz labāk spēs spriest par lietām, kuras nav viņam blakus – viņš tās varbūt pat vispār nekad nav redzējis, bet spēs iztēloties. Analfabētam domāšana ir daudz ciešāk saistīta ar to, kas ir viņa redzes laukā.

Tomēr tas, kas notiek skolā, ir tikai turpinājums pirmskolas bērna pirmajiem lasītprasmes soļiem. Un tas nesākas tad, kad bērns sāk burtot pirmos vārdus, bet gan tad, kad vecmāmiņa ar viņu sarunājas, kad stāsta stāstus, atceras savu bērnību, uzdod jautājumus un sagaida atbildes. Tas sākas tad, kad māsa, brālis, mamma, audzinātāja lasa grāmatiņu, kas sniedz vairāk teksta, nekā īsie paraksti zem bildēm, ko sāk varēt izburtot pats bērns. Ir jābūt stāstam ar sākumu, piedzīvojumu, nobeigumu, stāstam, kas aizrauj, rosina fantāziju, vedina iemācīties to izlasīt pašam.

Mūrmuižas bibliotēka kopā ar PII „Pasaciņa” šoruden ir nolēmusi sākt mazo bērnu „Grāmatu žūriju”. Bērni kopā ar audzinātāju nāks uz bibliotēku izvēlēties savām interesēm un uztverei atbilstošu grāmatu, to izlasīs (varbūt viņiem kāds lasīs priekšā?), tad izteiks savas domas par grāmatu. Varbūt tas būs sākums jaunai un lasošanai paaudzei, kam vairs skolas grāmatas un uzdevumi nesagādās grūtības. Lasītprasmes apguve ir viena no svarīgajām lietām, kas mūsu bērniem ir jāapgūst. Nespēja lasīt apdraud visu tālāko bērna attīstību. Tas var iedragāt viņa pašapziņu. Lietojot pareizu pieeju, pat „negribīgi lasītāji” var iemīlēt grāmatas.

 Gundega Lapiņa Mūrmuižas bibliotēkas

– informācijas centra vadītāja

/izmantoti materiāli no www.filozofija.lv/

„PASACIŅAS” TĒMA ☀☀☀☀

Domāsim un darīsim kopā!

Kāpēc zīles der ne tikai mežacūciņām, bet arī bērnu valodai?

Zāle čaukst un pa reizei krīt zīle no varena ozola. Trāpīs uz galvas vai paukšķēdama nokritīs kurmja rakumā? Vēl groziņš nav pilns, jāatpūšas un jāpaskatās, kas notiek apkārt. Arī lapas nokritušas. O, ne tikai ozola! Kādas vēl? Bērza, kļavas, liepas...Bet zem lapām lēni kāds kustas – zirneklis, garām, slaidām kājām, apdomīgi izvēloties ziemošanai vietu. Gabaliņu tālāk steidzīgi aizrumpuļo pūkains kāpuriņš. Saule spīd un arī tauriņi vēl neguļ, lido un priecājas par atvasaru. Kur nu vēl mušas – mazas un lielākas, melnas un brūnas.

Ložņājot zem ozola, esam nonākuši līdz koka stumbram. Pieskaramies mizai – tik cieta un grubuļaina, bet ļaujas, lai to noglaudām. Tik daudz sajūtu uztver pirkstiņi, nemaz nevajag masāžu pie fizioterapeita, tikai biežāk jāatnāk pie ozola un jāsasveicinās ar to, jāpatausta tā cietais, raupjais kažociņš.

Paceļam acis uz augšu, lai saskatītu koka galotni. Galva jāatliec, cik vien var! Acīs iespīd saule. Galotne tik augstu sniedzas debesīs, ka ne saskatīt!

Darbojamies ar zilēm – katra pirkstos atstāj tik gludu un mīlīgu sajūtu, bet ir arī dūriens, kad pirksts pieskaras zīles īlenam. Groziņā liekam tikai lielās, resnās, tās taču labāk garšos zvēriem. Tām, kurām asniņš izspraucies, atstājam, lai iesakņojas, lai aug, varbūt izaugs ozols.

Krāsa pirmajā skatienā liekas brūna, bet, ja vēriņā skatāmies, tad ir vesela buķete: zaļa, pelēka, gaišbrūna, sarkanīga un pat dzeltenu var ieraudzīt!

Kas tad tas? Ceļgali jūt slapjumu. Nu, ja, saulīte silda, bet lielo rasu vairs nespēj nožāvēt, tā samērcējusi bikses. Nekas, mājās bikses žāvēsim. Ābolu virtenes būs izžuvušas, varēs bērt maisiņā, ziemā āboli noderēs mūsu vēderiem. Bet virs plīts siltumiņā liksim bikses, lai žūst, no rīta būs sausas.

Bet zīles? Zīļu pilns lielais grozs! Meža zvēriņi varēs ziemā ēst pilnām mutēm un par badu un aukstumu neraizēties, jo paēdušam puncim vienmēr ir siltāk kā tukšam.

Darbīga diena pavadīta, un ko ieguvusi bērna valoda?

Bērna attīstības pamatā ir **sajūtas un emocijas** - gan bērnam jau zināmas, gan no jauna piedzīvotas: sauss, ass, slapji, gludas, raupja...un ja vēl to izbauda dabā, divtik liels iespaids. Arī mamma, tētis, ome, opis un draugs sastāda kompāniju, tad pozitīvās emocijas klāt kā liktas! Būs ko atcerēties līdz nākamajai zīļu talkai. Bērnam svarīgi piepildīt emociju krātuvi, lai varētu apgūt ko jaunu. Ja emocijas un izjūtas ir necīgas, bērnam grūtāk uztvert, saprast, izdarīt.

Kustības – nākamais attīstības stūrakmens. Ja bērna

„PASACIŅAS” TĒMA ☀☀☀☀

kustības ir precīzas, viņš ir spēcīgs, kustīgs un veikls, arī domāt un darboties ir vieglāk. Bērns spēj izjust savu ķermeni, kontrolēt kustības. Ko tik var sadarīt zīļu lasīšanas laikā – rāpot, tupties, palēkties, stāvēt uz vienas kājas (varbūt izdodas nostāvēt tik ilgi, kamēr nokrīt zīle no koka?), skriet apkārt ozolam, paslēpties aiz ozola.

Visu varam nosaukt, tā vairojot vārdu krājumu, bērns zinās vairāk vārdu, varēs pastāstīt visu, ko vien vēlēšies. Tik daudz lietvārdu: zīles, asns, cepurīte, miza, stumbrs...darbības vārdu: lasīt, likt, meklēt, augt, slēpties...īpašības vārdu: liels, gluda, spīdīga, slapjas, smags, varens...un to visu bez pūlēm var salikt vienā skaistā rudens dienā bērna gudrajā galviņā. Protams, ar vienu pēcpusdienu būs par maz, bet katra nākamā reize dos atkal savu pienesumu bērna attīstībā.

Varenjauka nodarbošanās ir tā zīļu lasīšana, kura dod milzīgu ieguldījumu ne tikai bērna valodas attīstībā, bet arī fiziskajā, emocionālajā attīstībā. Nevajag nekādus materiālos ieguldījumus, tikai vēlēšanos darīt, bet prieks visiem: bērnam, kuram tik ļoti patīk būt kopā ar ģimeni un iegūtā atziņa, ka viņš arī palīdzēs zvēriņiem; vecākiem, kuri piepildījuši laiku un palīdzējuši bērnam augt; grupiņai: zīļu maisi pildīsies neticamā ātrumā, jo katrs nes zīles, cik vien spēj; meža zvēriem: kuri vēl pat nenojauš, ka viņiem tiek gatavoti milzīgi pārtikas krājumi.

Pamēģiniet! Ar mīlestību darītiem darbiem vienmēr ir panākumi.

 Logopēde Ilona Salna

Tālrunis: 29183835

E-pasts: ilona.salna@gmail.com

Skype: isv131313

twitter: [speech_therapy](https://twitter.com/speech_therapy)

Facebook: [isv131313](https://www.facebook.com/isv131313)

Mājas lapa: logopedia.lv

✓ 3. grupiņas čaklie zīļu vācēji

Ineses K.foto

Tēmas:

- ☀ Garšu spēles
- ☀ Visi vēji pāri pūš...
- ☀ Ruds rudiņš pa pakrēslu čabina lietutiņš
- ☀ Balts tīrums, melnas aitiņas

✓ **Zobi kā krellītes** – zobu higiēnita apmeklējums
06.10. plkst. 9.00

✓ **Lapa aiz lapas, kopā pa lapām** – rudens kross
13.10. plkst. 10.30

✓ Iestādes padomes sēde – 13.10. plkst. 16.30

✓ **Pasaciņa, skani!** – Imanta Pauras koncerts
17.10. plkst. 15.15

✓ **Mana mīla grāmatiņa** – vecāki uzsāk grāmatu lasījumus grupās no 03.10.

✓ **Zīmējam, līmējam, gatavojam grāmatzīmes** - Pašu gatavoto grāmatzīmju izstāde grupās - 31.10.

✓ **Kas aprakts, kas sadalīsies, kas paliks?** – eksperimenti vides izglītībā

✓ Uzsākam dalību ZAAO vides izglītības konkursos:

- **Vācam makulatūru!**
- **Gudrojam un zīmējam mīklas**

„PASACIŅAS” PALDIES

2.grupiņas PALDIES :

- **Elzas vecākiem** par sienas pulksteni, par medu, par higiēnas piederumiem, par pirkstiņkrāsām
- **Polīnas vecākiem** par rotaļlietām un medu
- **Maira ģimenei** par pulksteni
- **Annijas vecākiem** par šūpuļzirgu

3.grupas PALDIES:

- **Adrijas mammai** par spēļu klučiem

4.grupiņa PALDIES saka:

- **Alena, Alises un Reda vecākiem** par augļiem
- **Roberta mammai** par „graužamo” saulespuķi
- **Lindas vecākiem** par materiālās bāzes papildinājumu

5.grupas PALDIES:

- **Elīzas, Nikolas, Toma ģimenēm** par augļiem
- **Nika Kevina un Egona vecākiem** par materiāliem nodarbībām
- **Alena ģimenei** par leļļu ratiem un pašu lelli

6.grupa PALDIES saka:

- **Annijas ģimenei, Elvja un Vendijas mammām** par materiāliem nodarbībām
- **Marisa un Kristapa vecākiem** par āboliem
- **Kalvja ģimenei** par ķirbišiem

*T*ik pēkšņi rudenī
no saules dienas spožas
mēs ieejam,
nirb lietus lāšu raksts,
kā eži dārzā
saulespuķes božas,
un kastaņi no
rudens skūpstiem sprakst...

/K.Apšukrūma/

DZIMŠANAS DIENĀ

Dairu Melbārdi	04.09.
Aleksu Skinteju - Āboliņu	05.09.
Nikolu Punku	07.09.
Grietu Laizāni	08.09.
Sandiju Ozoliņu	10.09.
Markusu Kalniņu	15.09.
Elvi Semenjagu	15.09.
Tomu Zinkeviču	16.09.
Anitu Goluboovski	16.09.
Kristiānu Spalviņu	23.09.
Regnāru Putniņu	26.09.
Silviju Sermuli	29.09.
Anniju Eglīti	06.10.
Kristiānu Devidu Iesaliņu	09.10.
Raivo Markusu Bērziņu	14.10.
Larisu Akulovu	23.10.
Tatjanu Savurenkovu	25.10.
Ingu Dzērvi -Tāludu	29.10.

VĀRDA DIENĀ

Ilutu	01.09.
Elīzu	02.09.
Saniju	14.09.
Sanitu	14.09.
Marisu	21.09.
Elzu	03.10.
Daigu	16.10.
Karīnu	17.10.
Elīnu	19.10.
Daini	23.10.
Amandu	26.10.
Elvi	29.10.